

OBSAH

1.	1. ÚVOD	23
1.1	Terminologické problémy	23
1.1.1	Různá hlediska pro nomenklaturu	
1.1.2	Pokusy o jednotnou nomenklaturu	
1.1.3	Pokus o systém v logopedické terminologii	
1.1.3.1	Význam předpon a přípon	
1.1.3.2	Označení symptomu, popř. syndromu	
1.2	Problém klasifikace (třídění) v patologii slovní komunikace	25
1.2.1	Příklady různých systémů v klasifikaci	
1.2.2	Třídění symptomatologické	
1.2.3	Systém v symptomatologickém třídění	
1.2.4	Systém v popisu komunikačních vad a poruch	
2.	2. PATOLOGIE SLUCHOVÉHO ANALYZÁTORU	28
2.1	Vymezení pojmu	28
2.2	Příčiny	28
2.2.1	Patologie přívodního ústrojí	
2.2.2	Patologie převodního ústrojí	
2.2.3	Patologie vnitřního ucha	
2.2.3.1	Příčiny hluchoty	
2.2.3.1.1	Při vrozené hluchotě	
2.2.3.1.2	U zděděných sluchových vad	
2.2.3.1.3	Získaná hluchota	
2.2.4	Patologie korové části sluchového analyzátoru	
2.3	Příznaky	31
2.3.1	Příznaky poruchy převodní	
2.3.2	Příznaky poruchy labyrintu	
2.3.3	Poruchy sluchu a vnímání řeči	
2.3.3.1	Barva tónů	
2.3.3.2	Barva hlásková	
2.3.3.3	Úloha v.n.č. při vnímání řeči	
2.3.4	Vnímání řeči při různých typech sluchových poruch	34
2.3.4.1	Vnímání řeči při převodních poruchách	
2.3.4.2	Vnímání řeči při percepčních poruchách	
2.3.4.3	Vnímání řeči při smíšených poruchách	
2.3.5	Stupeň sluchové vady	36
2.3.5.1	Hluchoněmota	
2.3.5.2	Zbytky sluchu	
2.3.5.3	Ohluchlost	
2.3.5.4	Nedoslýchavost	

2.4	Důsledky sluchových vad	37
2.4.1	Vliv sluchové vady na vývoj osobnosti	
2.4.1.1	Vývoj sluchové vady	
2.4.1.2	Vliv stupně sluchové vady	
2.4.2	Dítě neslyšící	39
2.4.2.1	Název	
2.4.2.2	Rozsah pojmu	
2.4.2.3	Vývojové zvláštnosti neslyšících dětí	
2.4.2.4	Řeč neslyšících	
2.4.2.4.1	Posunková řeč	
2.4.2.4.2	Vnímání řeči	
2.4.3	Dítě nedoslýchavé	42
2.4.3.1	Vývoj nedoslýchavého dítěte	
2.4.3.2	Řeč nedoslýchavých	
2.4.3.3	Nedoslýchavost nepoznaná	
2.4.3.4	Nedoslýchavost a školní prospěch	
2.4.4	Individuální zvláštnosti neslyšících a vadně slyšících	46
2.4.4.1	Orientace v prostředí	
2.4.4.2	Myšlení	
2.4.4.3	Schopnost učení	
2.4.4.4	Chování	
2.4.4.5	Tělesné a pohybové zvláštnosti	
2.4.5	Postoj společnosti ke sluchově vadnému jedinci	
2.4.5.1	Rodina a neslyšící dítě	
2.4.5.2	Škola a neslyšící dítě	
2.4.5.3	Společnost a sluchově vadný jedinec	
2.4.5.4	Snížená srozumitelnost jako zábrana v komunikaci	
2.4.5.5	Problém integrace	
2.5	Diagnostika a diferenciální diagnostika	51
2.5.1	Sluchová zkouška řečí	52
2.5.1.1	Význam	
2.5.1.2	Metodický postup vyšetřování	
2.5.1.3	Výsledek sluchové zkoušky řečí	
2.5.1.4	Přídatné faktory	
2.5.2	Sluchová zkouška pomocí šelestů a hudebních přístrojů	56
2.5.2.1	Šelesty	
2.5.2.2	Zkoušení sluchu hudebními přístroji	
2.5.3	Zkouška převodu zvuku kostí	
2.5.3.1	Pokus Rinneho	
2.5.3.2	Pokus Schwabachův	
2.5.4	Záznam sluchové zkoušky	58
2.5.5	Audiometrie	59
2.5.5.1	Audiogram	
2.5.5.2	Postup audiometrického vyšetřování	
2.5.5.3	Hodnocení	

2.5.5.4	Audiometrické vyšetřování řečí	
2.5.5.5	Metoda Janotova	
2.5.5.6	Česká slovní audiometrie	
2.5.6	Sluchová zkouška u dítěte	64
2.5.6.1	Nepodmíněné reflexy	
2.5.6.2	Podmíněné reflexy	
2.5.6.3	Hodnocení řeči při vyšetřování sluchu	
2.5.6.3.1	Postup vyšetřování	
2.5.6.3.2	Reakce hluchého dítěte	
2.5.6.4	Dětská audiometrie	67
2.5.6.4.1	Metodika uchopovacího reflexu	
2.5.6.4.2	Dětská slovní audiometrie	
2.5.7	Diferenciální diagnóza	
2.5.7.1	Rozlišování sluchových a rozumových vad	
2.5.7.2	Rozlišování dítěte hluchého a slyšícího	
2.6	Zásady ošetření sluchových vad	71
2.6.1	Léčebné možnosti	
2.6.1.1	Lečení poruch převodních	
2.6.1.2	Léčení poruch vnímacího ústrojí	
2.6.2	Péče speciálně pedagogická	
2.7	Prognóza	72
2.8	Prevence sluchových vad a poruch	
2.8.1	Prevence sluchových vad	
2.8.1.1	Význam soustavných prohlídek	
2.8.1.2	Dispenzarizace	
2.8.2	Prevence sluchové defektivity	74
2.8.2.1	Poradenství	
2.8.2.2	Speciálně výchovná opatření	
2.8.2.2.1	Reeduкаce sluchu	
2.8.3	Nové směry v péči o sluchově vadné	77
2.9	Obvyklé chyby	
2.9.1	Při diagnostice	
2.9.2	V logopedické péči	
3.	3. PATOLOGIE SLYŠENÍ (FUNKCIONÁLNÍ PORUCHY SLUCHU)	77
3.1	Pojem a název	
3.1.1	Pojem	
3.2	Příčiny nereagování na zvuk	78
3.2.1	Nálezy u dětí	
3.2.1.1	Etiologie a patogeneza psychogenních útlumů u dětí	
3.2.1.2	Reflexní okruh	79
3.2.1.2.1	V oblasti akustické analýzy	
3.2.1.2.2	Ve funkční oblasti analýzy a syntézy	
3.2.1.2.3	Porucha gnostické činnosti	

3.2.1.2.4	V oblasti fatických funkcí	
3.2.1.2.5	V oblasti expresívní	
3.2.1.2.6	Ně začátku i na konci reflexního okruhu	
3.2.1.3	Přehled příčin psychogenních útlumů slyšení u dětí	
3.2.2	Příčiny psychogenních útlumů slyšení u dospělých osob	
3.3	Příznaky	82
3.3.1	U dětí	
3.3.2	Příznaky u dospělých	
3.4	Důsledky	84
3.5	Diagnostika a diferenciální diagnostika	85
3.5.1	Diagnostika u dětí	
3.5.1.1	Anamnéza	
3.5.1.2	Diagnostické postupy a pomůcky	
3.5.2	Diagnostika u dospělých osob	
3.6	Ošetření	87
3.7	Prognóza	
3.8	Prevence	
3.9	Možné chyby	88
4.	4. PATOLOGIE VÝVOJE ŘEČI	89
4.1	Obecně o vývojových vadách	
4.1.1	Příčiny vývojových vad	
4.1.2	Stupně vývojových vad	
4.1.3	Typy vývojových vad řeči	90
4.1.3.1	Vývoj opožděný	
4.1.3.2	Vývoj omezený	
4.1.3.3	Vývoj narušený	
4.1.3.4	Vývoj předčasný	
4.1.3.5	Vývoj scestný či odchylný	
4.2	Patologie vývoje řeči	92
4.2.1	Pojem	
4.2.2	Vývoj názorů na dětskou nemluvnost	
4.2.2.1	Z historie	
4.2.2.2	Sluchoněmota	
4.2.2.3	V dalším názorovém vývoji	
4.2.2.4	Negace pojmu sluchoněmoty	
4.2.2.5	V sovětské logopedii	
4.2.2.6	V anglo-americké Speech-therapy (logopedii)	
4.2.2.7	V německé literatuře speciálně pedagogické	
4.2.3	Vývojová nemluvnost v české logopedii	
4.3	Příčiny dětské nemluvnosti	95
4.3.1	Patologie sociálního prostředí	96
4.3.1.1	Dědičnost	
4.3.1.2	Stimulace	
4.3.1.3	Nesprávný vzor řeči	

4.3.2	Patologie individuálních faktorů	99
4.3.3	Patologie dostředivých drah a nižších center	
4.3.4	Patologie centrální etapy	
4.3.4.1	Patologie korové části sluchového analyzátoru	
4.3.4.2	Patologie součinnosti korových analyzátorů	
4.3.4.3	Patologie jader korových analyzátorů	
4.3.4.4	Patologie integračních ústředí	
4.3.4.5	Patologie korových oblastí v části výstupní	
4.3.4.6	Patologie hemisférové dominance	
4.3.4.7	Patologie mozkových funkcí při lehké mozkové dysfunkci	
4.3.5	Patologie motorických ústředí a drah	
4.3.6	Patologie výkonných mluvních orgánů	
4.3.7	Patologie postoje prostředí	101
4.3.8	Patologie výchovného prostředí	
4.3.9	Rozbor možných příčin dětské nemluvnosti	
4.3.9.1	Nemluvnost jako hlavní příznak	
4.3.9.2	Nemluvnost jako druhotný, vedlejší příznak	
4.4	Dysfázie (alálie)	103
4.4.1	Příčiny dysfázie	
4.4.2	Příznaky dysfázie (alálie)	105
4.4.2.1	Příznaky plynoucí z léze receptivní části sdělovacího okruhu	
4.4.2.2	Příznaky z léze expresivní části sdělovacího okruhu	
4.4.2.3	Příznaky dysfázie podle mluvních typů	
4.4.2.4	Příznaky dysfázie podle stupně vývojové vady	
4.4.2.5	Příznaky celkové	
4.4.2.5.1	Postoj ke komunikačnímu styku	
4.4.2.5.2	Chování	
4.5	Důsledky	110
4.5.1	Opožděný vývoj řeči	
4.5.2	Omezený vývoj řeči	
4.5.3	Přerušení vývoje řeči	
4.6	Vyšetření	113
4.6.1	Sociálně výchovné prostředí	
4.6.2	Individuální vlastnosti	
4.6.3	Diferenciální diagnóza	
4.7	Ošetření	114
4.7.1	Výchovná péče	
4.7.2	Metodika speciální výchovy dysfatických dětí	
4.7.3	Školská zařízení	
4.8	Prognóza	118
4.9	Prevence vývojových vad řeči	118
4.9.1	Prevence léčebná	
4.9.2	Prevence výchovou	

4.10	Nejčastější chyby	120
5.	5. PATOLOGIE VÝVOJE MLUVNÍCH FUNKCÍ	121
5.1	Dyslálie	122
5.1.1	Pojem	
5.1.1.1	Výslovnost nesprávná a vadná	
5.1.1.2	Frekvence dyslálie	
5.1.2	Příčiny	125
5.1.2.1	Pojetí foniatrické	
5.1.2.2	Patofyziologie vyšší nervové činnosti	
5.1.2.3	Pojetí logopedické	
5.1.2.3.1	Vývojové hledisko	
5.1.2.3.2	Aplikace teorie reflexního okruhu	
5.1.2.4	Rekapituace etiologických činitelů dyslálie	
5.1.3	Příznaky	132
5.1.3.1	Typy příznaků	
5.1.3.2	Příznaky dyslálie podle jednotlivých hlásek	
5.1.3.3	Kombinace příznaků	
5.1.3.4	Symptomatologická složitost dyslálie	
5.1.3.5	Příčiny orgánově podmíněné dyslálie	
5.1.3.6	Vnímání změn výslovnosti	
5.1.3.7	Dyslálie a psaní	
5.1.3.8	Dyslálie a srozumitelnost řeči	
5.1.4	Důsledky	139
5.1.4.1	Výchovné vlivy	
5.1.4.2	Pozitivní postoj rodiny	
5.1.4.3	Negativní postoj rodiny	
5.1.4.4	Škola	
5.1.4.5	Vliv dyslálie na osobnost	
5.1.4.6	Závěry pro praxi	
5.1.5	Vyšetření	143
5.1.5.1	Výchovné prostředí	
5.1.5.2	Dítě	
5.1.5.3	Vyšetření výslovnosti	
5.1.5.4	Diferenciální diagnostika	
5.1.6	Ošetření dyslálie	145
5.1.6.1	Ošetřování dyslalických dětí v SSSR	
5.1.6.2	Terapie vad výslovnosti v USA	
5.1.6.3	V Německu (NDR)	
5.1.6.4	Způsob terapie u nás	152
5.1.6.5	Obecné metodické pokyny	
5.1.6.5.1	Patlavé dítě předškolního věku	
5.1.6.5.2	Patlavé dítě školního věku	
5.1.6.5.3	Úprava prostředí	
5.1.6.5.4	Vztah logopéda a dyslalika	

5.1.6.5.5	Motivace, aktivace, fixace	
5.1.6.5.6	Výuka výslovnosti	
5.1.6.5.7	Reflexologické zákonitosti	160
5.1.6.5.8	Pomůcky	
5.1.6.5.9	Didaktický materiál	
5.1.6.5.10	Spojení s rodinou, školou a lékařem	
5.1.6.6	Speciální pokyny pro vytváření správné výslovnosti	164
5.1.7	Prognóza	
5.1.8	Prevence vad výslovnosti	
5.1.9	Nejčastější chyby	
5.2	Huhňavost — rinolálie	182
5.2.1	Zavřená huhňavost (rhinolalia clausa, hyporhinolalia) . . .	183
5.2.1.1	Pojem	
5.2.1.2	Příčiny	183
5.2.1.3	Příznaky	184
5.2.1.3.1	Příznaky na řeči	
5.2.1.3.2	Příznaky z omezeného nosního dýchání	
5.2.1.3.3	Celkové příznaky	
5.2.1.4	Důsledky	186
5.2.1.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	187
5.2.1.6	Ošetření	188
5.2.1.7	Prognóza	189
5.2.1.8	Prevence	
5.2.1.9	Chyby	189
5.2.2	Otevřená huhňavost (rhinolalia aperta, hyperrhinolalia) . . .	189
5.2.2.1	Pojem	
5.2.2.2	Příčiny	190
5.2.2.3	Příznaky	191
5.2.2.3.1	Otevřená huhňavost jako příznak orgánových změn	
5.2.2.3.2	Funkcionální a habituální nedostačivost patrohltanového uzávěru	
5.2.2.3.3	Příznaky kombinované	
5.2.2.4	Důsledky	194
5.2.2.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	194
5.2.2.6	Ošetření	195
5.2.2.6.1	Léčebné	
5.2.2.6.2	Logopedické	
5.2.2.7	Prognóza	197
5.2.2.8	Prevence	
5.2.2.9	Chyby	197
5.3	Palatolálie	
5.3.1	Pojem	
5.3.2	Příčiny	197
5.3.3	Příznaky	201
5.3.3.1	Změny rezonance	

5.3.3.2	Změny artikulační	
5.3.3.3	Patologické změny na mluvidlech	
5.3.4	Důsledky	210
5.3.5	Vyšetření palatolálie	212
5.3.5.1	Místní vyšetření	
5.3.5.2	Vyšetření výslovnosti	
5.3.5.3	Vyšetření celkové	
5.3.5.4	Klasifikace palatolálie	
5.3.5.5	Schéma vyšetření	
5.3.6	Ošetření	217
5.3.6.1	Léčebná péče	
5.3.6.2	Speciálně výchovná opatření	
5.3.6.3	Předoperační ošetření	
5.3.6.4	Pooperační logopedická péče	
5.3.6.5	Péče o výslovnost	
5.3.6.6	Výsledky logopedické péče	
5.3.7	Prognóza a recidivy	226
5.3.8	Prevence	
5.3.9	Nejčastější chyby	230
5.4	Patologie vývoje plynulé mluvy – brebtavost	230
5.4.1	Pojem, zařazení do systému	230
5.4.2	Příčiny	231
5.4.2.1	Původní názory	
5.4.2.2	Hledání orgánového původu	
5.4.2.3	Podrobná neurologicko-psychiatrická vyšetření	
5.4.2.4	Psychologická vyšetření	
5.4.2.5	Dědičnost	
5.4.3	Příznaky	233
5.4.3.1	Celkové příznaky	
5.4.3.2	Příznaky na mluvě a na řeči	
5.4.3.3	Brebtavost a psaní	
5.4.3.4	Brebtavost jako výraz konfliktu řeči a myšlení	
5.4.4	Důsledky	237
5.4.5	Vyšetření	237
5.4.6	Ošetření	238
5.4.7	Prognóza	240
5.4.8	Prevence	
5.4.9	Chyby	240
6.	6. PATOLOGIE VÝVOJE GRAMATICKÉ A SYNTAKTICKÉ STRÁNKY ŘEČI	240
6.1	Pojem a název	240
6.2	Příčiny	241
6.2.1	Fyziologický dysgramatismus	
6.2.2	Vývojový dysgramatismus	

6.2.2.1	Příčiny obecně	
6.2.2.2	Význam transferu	
6.2.2.3	Význam gnose (poznávací činnosti)	
6.2.2.4	Dysgramatismus jako průvodní jev	
6.2.3	Získaný agramatismus	
6.3	Příznaky	244
6.4	Důsledky	244
6.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	245
6.6	Ošetření	245
6.7	Prognóza	246
6.8	Prevence	
6.9	Chyby	246
7.	7. PATOLOGIE VÝVOJE POZNÁVACÍCH ČINNOSTÍ	247
7.1	Akustická dysgnozie	248
7.1.1	Pojem a jeho rozsah	248
7.1.1.1	Duševní hluchota	
7.1.1.2	Slovní hluchota čili verbální akustická dysgnozie	
7.1.1.3	Foniatrická literatura	
7.1.2	Příčiny akustické dysgnozie	254
7.1.2.1	Akustická dysgnozie jako patologie poznávací činnosti	
7.1.2.2	Vlastní příčiny akustické dysgnozie	
7.1.2.3	Rekapitulace možných příčin	
7.1.2.4	Duševní hluchota jako příčina slovní hluchoty	
7.1.3	Příznaky	257
7.1.4	Důsledky	258
7.1.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	258
7.1.6	Ošetření	260
7.1.7	Prognóza	262
7.1.8	Prevence	
7.1.9	Chyby	263
7.2	Vizuální dysgnozie	
7.2.1	Patologie vývoje vizuální gnose	
7.2.2	Symptomatologie vizuální gnose	
7.2.3	Vizuální dysgnozie	263
7.3	Verbální vizuální dysgnozie čili dyslexie	265
7.3.1	Pojem a definice	265
7.3.2	Příčiny	267
7.3.2.1	Etiologický výzkum	
7.3.2.2	Dyslexie a lateralita	
7.3.2.3	Dyslexie jako vývojová vada slovní poznávací činnosti	
7.3.2.4	Rekapitulace možných příčin dyslexie	
7.3.2.5	Alexie	
7.3.3	Příznaky dyslexie	270
7.3.3.1	Příznaky podle školního prospěchu	

7.3.3.2	Příznaky při čtení	
7.3.3.3	Příznaky na řeči	
7.3.3.4	Příznaky v chování	
7.3.4	Důsledky	273
7.3.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	274
7.3.6	Ošetření	276
7.3.6.1	Metodické zásady	
7.3.6.2	Dílčí metody a jejich aplikace	
7.3.7	Prognóza	279
7.3.8	Prevence	
7.3.9	Chyby	280
7.4	Motorická dysgnozie čili dyspraxie	281
7.4.1	O dyspraxii vůbec	
7.4.2	Mluvně motorická dysgnozie	
7.4.3	Grafomotorická dysgnozie	
7.4.3.1	Dysgrafie	282
7.4.3.1.1	Pojem	
7.4.3.1.2	Příčiny	
7.4.3.1.3	Příznaky	
7.4.3.1.4	Dyskalkulie	
7.4.3.1.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	284
7.4.3.1.6	Ošetření	
7.4.3.1.7	Prognóza	
7.4.3.1.8	Prevence	
7.4.3.1.9	Chyby	
7.4.3.2	Dysortografie	286
7.5	Muzická dysgnozie (dysmuzie)	
7.5.1	Název a pojem	
7.5.2	Amuzie	286
7.5.3	Dysmuzie	286
7.5.4	Dysmuzie a vady řeči	288
8.	8. PATOLOGIE FATICKÝCH FUNKCÍ	289
8.1	Pojem a název	289
8.2	Příčiny	290
8.3	Příznaky	292
8.3.1	Třídění příznaků podle Hrbkovy koncepce	
8.3.2	Členění z hlediska logopedické praxe	
8.3.3	Senzorická afázie	
8.3.3.1	Senzorická afázie sluchová (akustická)	
8.3.3.2	Senzorická afázie zraková (vizuální)	
8.3.3.3	Afázie totální	
8.3.3.4	Afázie motorická	
8.3.3.5	Afázie dětská (infantilní) čili vývojová	
8.4	Důsledky afázie	297

8.4.1	Dospělé osoby	
8.4.2	Děti	
8.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	299
8.5.1	Vyšetření ke stanovení neurologické diagnózy afázie	
8.5.2	Vyšetření pro reedukaci řeči	
8.5.3	Diagnóza vývojové afázie	
8.6	Ošetření afázie	302
8.6.1	Reeduкаce řeči u dospělých osob	
8.9	Logopedická péče o děti s vývojovou afázií	
8.7	Prognóza	306
8.8	Prevence	
8.6.2	Chyby	306
9.	9. PATOLOGIE MLUVNÍ KOMUNIKACE	
	V SOCIÁLNÍ INTERAKCI	307
9.1	Ostýchavost v mluvním styku	307
9.2	Špatné návyky	308
9.3	Neurózy řeči	309
9.4	Oněmění – mutismus	310
9.4.1	Pojem	
9.4.2	Příčiny	
9.4.3	Příznaky	
9.4.4	Důsledky	
9.4.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	
9.4.6	Ošetření	
9.4.7	Prognóza	
9.4.8	Prevence	
9.4.9	Chyby	
9.5	Elektivní mutismus	313
9.5.1	Pojem	
9.5.2	Příčiny	
9.5.3	Příznaky	
9.5.4	Důsledky	
9.5.5	Diagnóza	
9.5.6	Ošetření	
9.5.7	Prognóza	
9.5.8	Prevence	
9.5.9	Chyby	
9.6	Surdomutismus	316
9.7	Koktavost	316
9.7.1	Název a pojem	316
9.7.2	Příčiny	318
9.7.2.1	Klasické teorie	
9.7.2.2	Etiologické faktory	
9.7.2.3	Nové směry výzkumu etiologie koktavosti	323

9.7.2.3.1	Přínos české vědy	
9.7.2.3.1.1	Ve foniatrické literatuře	327
9.7.2.3.1.2	V neurologické literatuře	
9.7.2.3.1.3	V logopedickém pojetí	
9.7.3	Příznaky	333
9.7.3.1	Příznaky na řeči	
9.7.3.2	Průvodní příznaky	
9.7.3.3	Tělesné příznaky	
9.7.3.4	Duševní příznaky	
9.7.3.5	Typy koktavosti	339
9.7.3.6	Zvláštní formy koktavosti	
9.7.3.7	Vývojová stadia koktavosti	
9.7.4	Důsledky	342
9.7.5	Diagnóza a diferenciální diagnóza	345
9.7.6	Ošetření	347
9.7.6.1	Historie metod	
9.7.6.2	Některé speciální metodické postupy	
9.7.6.3	Terapie koktavosti v SSSR	
9.7.6.4	Terapie koktavosti v kapitalistických zemích	
9.7.6.5	Dosavadní metody české logopedie	360
9.7.6.5.1	Léčebná péče	
9.7.6.5.2	Logopedická péče	362
9.7.6.5.2.1	Metodika speciální výchovy koktavých dětí předškolního věku	
9.7.6.5.2.2	Metodika speciální výchovy koktavého dítěte školního věku	
9.7.6.6	Výsledky ošetření	
9.7.6.6.1	Recidivy	
9.7.6.6.2	Problémy v terapii koktavosti	
9.7.7	Prognóza	374
9.7.8	Prevence koktavosti	375
9.7.8.1	Lékařská prevence	
9.7.8.2	Výchovná prevence	
9.7.9	Chyby	377
10.	10. PATOLOGIE ŘEČI PŘI NERVOVÝCH ONEMOCNĚNÍCH	
10.1	Dětská mozková obrna (DMO)	378
10.1.1	Pojem	378
10.1.2	Příčiny DMO	378
10.1.3	Příznaky DMO	378
10.1.3.1	Příznaky v oblasti hybné	
10.1.3.2	Příznaky v oblasti rozumové	
10.1.3.3	Příznaky v oblasti senzitivní a senzorické	
10.1.3.4	Příznaky na řeči	380

10.1.3.4.1	Příznaky v dýchací činnosti	
10.1.3.4.2	Příznaky ve fonační (hlasotvorné) činnosti	
10.1.3.4.3	Příznaky v hláskovací — artikulační činnosti	381
10.1.3.4.3.1	Korová (kortikální) dysartrie	
10.1.3.4.3.2	Pyramidová dysartrie	
10.1.3.4.3.3	Extrapyramidová dysartrie	
10.1.3.4.3.4	Mozečková (cerebelární) dysartrie	
10.1.3.4.3.5	Smíšené typy	
10.1.3.4.3.6	Bulbární dysartrie	
10.1.3.4.4	Příznaky v modulování mluvy (dysprozodie)	
10.1.3.4.5	Přehled typů poruch řeči při DMO	
10.1.3.5	Slinotok	
10.1.4	Důsledky	385
10.1.5	Vyšetření	386
10.1.6	Ošetření	387
10.1.6.1	Cvičná terapie	
10.1.6.2	Principy logopedické terapie	
10.1.6.3	Inhibiční polohování, facilitace	
10.1.6.4	Cvičení řeči	
10.1.7	Prognóza	389
10.1.8	Prevence	389
10.1.9	Chyby	389
10.2	Lehká mozková dysfunkce (LMD)	390
10.2.1	Pojem	390
10.2.2	Příčiny LMD	390
10.2.3	Příznaky	390
10.2.3.1	Příznaky podmíněné individuálními vlastnostmi dítěte s LMD	
10.2.3.2	Příznaky LMD podmíněné společensky	
10.2.4	Důsledky LMD	392
10.2.5	Diagnóza	392
10.2.6	Ošetření	393
10.2.7	Prognóza	
10.2.8	Prevence	
10.2.9	Chyby	393
11.	11. PATOLOGIE ŘEČI PŘI DUŠEVNÍCH ONEMOCNĚNÍCH	394
11.1	Dysfrenie	395
11.1.1	Oligofrenie čili slabomyslnost	395
11.1.1.1	Pojem	
11.1.1.2	Příčiny	395
11.1.1.3	Příznaky	396
11.1.1.3.1	Celkové příznaky	
11.1.1.3.2	Duševní příznaky	

11.1.1.3.3	Příznaky na řeči	397
11.1.1.3.4	Stupně slabomyslnosti a řeč	
11.1.1.3.5	Typy slabomyslnosti	
11.1.1.3.6	Zevní stránka řeči	
11.1.1.4	Důsledky	401
11.1.1.4.1	Subjektivní stránka	
11.1.1.4.2	Postoj rodičů	
11.1.1.4.3	Hodnocení řečové vady	
11.1.1.5	Vyšetření	402
11.1.1.6	Ošetření	
11.1.1.7	Prognóza	403
11.1.1.8	Prevence	
11.1.1.9	Chyby	404
11.1.2	Infantilní (dětská) demence	404
11.2	Parafrenie	404
11.2.1	Schizofrenie	405
11.2.1.1	Pojem	
11.2.1.2	Příznaky	
11.2.2	Dětský autismus	407
11.2.2.2	Příznaky	
11.2.2.3	Řeč autistických dětí	
11.2.2.4	Důsledky autismu	
11.2.2.5	Vyšetření	
11.2.2.6	Ošetření	
11.2.2.7	Prognóza	
11.2.2.8	Prevence	
11.2.3	Epilepsie	409
12.	12. PATOLOGIE ŘEČI PŘI DUŠEVNÍCH, TĚLESNÝCH A SMYSLOVÝCH VADÁCH	411
12.1	Pojem	
12.1.1	Název	
12.2	Důsledky kombinovaných vad ve speciálně pedagogické praxi	412
12.3	Výskyt kombinovaných vad ve statistických přehledech	
12.4	Patologie řeči v syndromu kombinovaných vad	413
12.4.1	V oblasti psychopedie	
12.4.2	V oblasti etopedie	
12.4.3	V oblasti somatopedie	
12.4.4	V oblasti logopedie	
12.4.4.1	Sluchové vady	
12.4.4.2	Vady a poruchy řeči (i psaní)	
12.4.4.3	Patologie sluchu, řeči a hlasu	
12.4.5	V oblasti optopedie	
12.4.5.1	Slepota a slabozrakost	

12.4.5.2	Slepohluchota	
12.4.5.3	Výskyt kombinovaných vad sluchu a zraku	
13.	13. PATOLOGIE HLASU	416
13.1	O hlasových poruchách — část obecná	416
13.1.1	Pojem	
13.1.2	Příčiny	
13.1.3	Příznaky	
13.1.4	Důsledky	
13.1.5	Vyšetření	
13.1.6	Ošetření	
13.1.7	Prognóza	
13.1.8	Prevence	
13.1.9	Chyby	
13.2	O hlasových poruchách — část speciální	421
13.2.1	Dětská chrapativost	421
13.2.2	Mutační hlasové poruchy	422
13.2.2.1	Nedokončená (prodloužená) mutace	
13.2.2.2	Inverzní mutace	
13.2.2.3	Fistulový hlas	
13.2.3	Hlasové poruchy u dospělých	424
13.2.3.1	Dysfonie	
13.2.3.2	Afonie	
13.2.3.3	Fonastenie	
13.2.3.4	Jícnový hlas	
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	428
	JMENNÝ REJSTŘÍK	447
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	452